

Indiai titkaim – 16 – A román ortodoxia, avagy hagymakupolás honfoglalás

2010 november 30. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Hegyek között jártunk, a Dél-Kárpátok bércei között. Tucatnyi évszázaddal ezel?tt Levente, a h?s Árpád-fi járhatott erre, s a történelem viharai megcsócsálták ezt a környéket is.

Bár legutóbb arról regéltem, hogy áthaladtunk egy Selistea nev? kicsiny településén, tulajdonképpen csak a közelében száguldottunk el. A „száguldás” egy öreg busszal a hegyek között persze nem szó szerint értend?... Éjszaka volt még, így nem csodálhattuk meg a hatalmas bérceket. Haladtunk India felé...
Majd hosszú kilométereken keresztül színét sem láthattuk volna egy településnek sem, ha ébren lettünk volna. Hideg éjszaka volt.

A következ? település, melyen keresztülutaztunk a beszédes nev? Balta volt. Persze balta román nyelven mást jelent: tó, mocsár, vagy láp. Szóval, olyan baltás helyen jártunk...

Baltának a 2002-es népszámlálás szerint 1441 lakosa volt, mindannyian román nemzetiség?ek. Közülük csecsem?t?l az aggastyánig 1440 f? román ortodox vallású, míg 1 f? egy keresztény kisegyházhoz tartozott.

Lassan elhagyjuk Romániát, így talán néhány gondolat a sokat emlegetett román ortodox egyházról, vallásról.

Az 1054-es nagy egyházszakadás eltávolította egymástól Rómát és Bizáncot, azaz a „nyugati” és „keleti” kereszténységet. Az évezredes harc, hogy Róma püspöke, vagy Konstantinápoly püspöke legyen-e els? az

egyenl?k között gyakorlatilag nem d?lt el, inkább a pápa és a konstantinápolyi pátriárka kölcsönösen kiközösítette egymást. E kiközösítést többször próbálták feloldani, (például 1274-ben és 1439-ben) de Konstantinápoly keresztes lovagok általi feldúlása nem mélyítette el a spirituális kapcsolatokat.

E kölcsönös kiátkozás 1965-ben VI. Pál pápa idején lett feloldva.
Bár különbségek vannak a teológiában:
Az ortodoxia nem fogadja el a római pápa els?bbségét és tévedhetetlenségének dogmáját, szerintük a Szentlélek csak az Atyától származik és a Fiútól nem, fejlett ikonábrázolásaik ellenére elutasítják a szentek szoborként való ábrázolását.
1999-ben II. János Pál pápa volt az els? pápa, aki keleti ortodox „területre” látogatott, történetesen Romániába. A magyar és az erdélyi katolikus egyház nagy fájdalma volt, hogy egyházf?nk ekkor nem látogatott el Erdélybe, nem er?sítette meg hitében az erdélyi magyarságot és nem történt el?relépés a csángómagyarok magyar anyanyelv? misézése érdekében.
2000-ben viszont a keleti egyházak el?ször emeltek szentjeik sorába olyan „római katolikus” szentet, jelesül Szent István királyt, akit a nagy egyházszakadás után kanonizáltak. Így ezer esztend? után Szent István király az els? közös szentje a katolikus és ortodox egyházaknak.

A katolikus azt jelenti, egyetemes, az ortodox pedig azt, igaz hit. Bár arra kíváncsi lennék, a román ortodox egyháznak van-e olyan temploma, melyet Szent István királynak szenteltek?
Az ortodox egyházak általában „nemzeti” egyházak. A román ortodox egyháznak nagyjából 18,8 millió híve van, javarészt Romániában, Moldovában és Magyarországon. Magyarországon külön püspökségük van, a Gyulai Román Ortodox Püspökség, kevesebb, mint hatezer hív?vel.
Értelemszer?en a román ortodoxiának javarészt román nemzetiség? hívei vannak, de romák és ukránok is találhatóak soraik között.
A román állam támogatja az egyházat, mely mint az erd?t?z terjed a magyarlakta területeken. Az Unióban a határok leomlanak, s lehet, hamarosan a Tisza partján is hagymakupolás templomok állnak?
2008-as hír volt, hogy Nagyváradon az 1990-es rendszerváltás óta már a 26. ortodox templomot építették. S ezek

nem egyedi esetek. Egy magyar lakta faluba odahelyezik a román rend?rt a családjával, majd tanítót is, hiszen szükség van a gyerekeknek román anyanyelvi oktatásra (rögvest kétnyelv? lesz az iskola), de kell a hitélet is, így kolostort, vagy templomot építenek. S a magyar falu már vegyes falu, ahol könnyebben köttetnek vegyes házasságok és asszimilálódik, porlik, mint a szikla a magyar ember...
Bevallom, amikor Balta környékén utaztunk, húsz esztend?m összes tapasztalatával nem nagyon tudtam err?l, s nem is nagyon foglalkoztam ezekkel a dolgokkal...

Baltát elhagyva újra kilométereken keresztül csak a néptelen táj. A következ? kicsiny falu Siroca volt. Nos, Sirocát nem csak átaludtuk, de nem is sokat tudok róla mondani. Ahogy a következ? kis településr?l, Bálványestiu des Susról, ami on-line szótárral megtámogatott román nyelv (nem) tudásom alapján talán Fels?bálványos lehetne. Ám Bálványos vára Erdély szívében található, nem a bolgár határ közelében. Feloldhatatlan ellentét... Nestiu azt is jelenti, hogy rejtett, ismeretlen...
Ahogy továbbhaladtunk, elértük Bálványesti települését. (Aha, akkor az el?z? csak „fels?”!). Kicsiny településekr?l van szó. Bálványestiben a 2002-es népszámlálás szerint 1111 lakos élt.
Faltuk az utat és egy éles kanyart vettünk Malovát nev? településnél. Úton India felé. Milyen messze lehettünk áhított úti célunktól? Úgy 7500 km-re...

Nawesh
Szerz? a Flag Polgári M?hely tagja

Ajánló